Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 1 augusti 2025*

”Begäran om förhandsavgörande – Artikel 19.1 FEU – Skyldighet för medlemsstaterna att tillhandahålla de rättsmedel som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av EU-rätten – Artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – Rätt till en effektiv domstolsprövning – Möjlighet att använda skiljeförfarande – Skiljeförfarande mellan enskilda – Påtvingat skiljeförfarande – Beslut om disciplinära påföljder som meddelats av ett internationellt idrottsförbund – Skiljedom meddelad av idrottens internationella skiljedomstol (CAS), vilken fastställts genom avgörande från en domstol i ett land utanför EU – Rättsmedel mot en sådan skiljedom – Nationell lagstiftning som innebär att en sådan skiljedom tillerkänns rättskraft mellan parterna och bevisverkan i förhållande till tredje man – Befogenheter och skyldigheter för en nationell domstol som har att pröva ett mål där en sådan skiljedom åberopas av en part – Effektiv prövning av frågan om skiljedomens förenlighet med de principer och bestämmelser som tillhör grunderna för EU:s rättsordning (*ordre public*)”

I mål C-600/23,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Cour de cassation (Högsta domstolen, Belgien) genom beslut av den 8 september 2023, som inkom till EU-domstolen den 2 oktober 2023, i målet

Royal Football Club Seraing SA

mot

Fédération internationale de football association (Fifa),

Union des associations européennes de football (Uefa),

Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA),

ytterligare deltagare i rättegången:

Doyen Sports Investment Ltd,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

* Rättegångsspråk: franska.

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, avdelningsordförandena K. Jürimäe, C. Lycourgos, I. Jarukaitis, M.L. Arastey Sahún, S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen och D. Gratsias samt domarna E. Regan, I. Ziemele och J. Passer (referent),

generaladvokat: T. Ćapeta,

justitiesekreterare: handläggaren C. Di Bella,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 1 oktober 2024,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Royal Football Club Seraing, genom J.-L. Dupont, M. Hissel och F. Stockart, avocats, F. Irurzun, abogado, och M. Orth, Rechtsanwalt,

– Fédération internationale de football association (Fifa), genom A. Laes, avocat, och D. Van Liedekerke, advocaat,

– Union des associations européennes de football (Uefa), genom P. González-Espejo García, abogado, B. Keane, D. Slater och D. Waelbroeck, avocats,

– Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA), genom N. Cariat och A. Stévenart, avocats, och E. Matthys, advocaat,

– Doyen Sports Investment Ltd, genom M. Hissel, avocat,

– Belgiens regering, genom M. Jacobs, L. Jans, C. Pochet och M. Van Regemorter, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av Y. Herinckx, avocat, Herinckx, avocat,

– Tysklands regering, genom J. Möller och A. Hoesch, båda i egenskap av ombud,

– Greklands regering, genom K. Boskovits, i egenskap av ombud,

– Frankrikes regering, genom B. Fodda, J.-B. Merlin, M. Raux och B. Travard, samtliga i egenskap av ombud,

– Litauens regering, genom S. Grigonis och V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, båda i egenskap av ombud,

– Nederländernas regering, genom M.H.S. Gijzen, i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom F. Erlbacher, T. Maxian Rusche, S. Noë och F. Ronkes Agerbeek, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 16 januari 2025 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 19.1 FEU, jämförd med artikel 267 FEUF och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Royal Football Club Seraing SA (nedan kallat RFC Seraing eller klubben) och å andra sidan Fédération internationale de football association (Internationella fotbollsförbundet) (Fifa), Union des associations européennes de football (Europeiska fotbollsförbundet) (Uefa) och Union royale belge des sociétés de football association ASBL (Belgiens fotbollsförbund) (URBSFA). I målet har RFC Seraing framställt yrkanden om ogiltighetsförklaring och om utfärdande av förelägganden. RFC Seraing för i målet även talan om ersättning för den skada som klubben anser sig ha lidit till följd av att dessa tre fotbollsförbund har genomfört regler som enligt klubben ska anses vara ogiltiga på grund av att de strider mot EU-rätten.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

3 I artikel 19.1 andra stycket FEU föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av unionsrätten.”

4 I artikel 267 FEUF föreskrivs följande:

”Europeiska unionens domstol ska vara behörig att meddela förhandsavgöranden angående

a) tolkningen av fördragen,

b) giltigheten och tolkningen av rättsakter som beslutas av [Europeiska] unionens institutioner, organ eller byråer.

När en sådan fråga uppkommer vid en domstol i en medlemsstat får den domstolen, om den anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande.

…”

5 Artikel 47 (”Rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol”) i stadgan har följande lydelse:

”Var och en vars unionsrättsligt garanterade fri- och rättigheter har kränkts har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, med beaktande av de villkor som föreskrivs i denna artikel.

Var och en har rätt att inom skälig tid få sin sak prövad i en rättvis och offentlig rättegång och inför en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag. Var och en ska ha möjlighet att erhålla rådgivning, låta sig försvaras och företrädas.

…”

Belgisk rätt

Processlagen

6 Code judiciaire (processlagen), i dess lydelse enligt loi portant dispositions diverses en matière de justice (lag om diverse bestämmelser om rättsväsendet) av den 21 december 2018 (*Moniteur belge* av den 31 december 2018, s. 106560), innehåller en första del, med rubriken ”Allmänna principer”. Processlagens första del innehåller i sin tur ett kapitel III, med rubriken ”Domar och andra avgöranden”. I detta kapitel återfinns artikel 19 första stycket, som har följande lydelse:

”När domen vunnit laga kraft kan en fråga som därigenom avgjorts inte bli föremål för en ny rättslig prövning, med förbehåll för i lag angivna rättsmedel.”

7 I processlagens första del finns även ett kapitel IV, med rubriken ”Rättskraft”. I detta kapitel återfinns artiklarna 23–28, vilka har följande lydelse:

”Art[ikel] 23

Domen får rättskraft endast såvitt därigenom avgjorts själva saken. Förutsättningar för rättskraft som rättegångshinder är att yrkandet avser samma rättsföljd och rör samma sak som tidigare prövats, oavsett vilken rättslig grund som åberopas, samt att talan rör samma parter och har väckts av och mot dem i samma egenskap som i den tidigare rättegången. Rättskraften omfattar dock inte ett yrkande som rör samma sak men som inte hade kunnat prövas i den tidigare rättegången med hänsyn till den rättsliga grunden för yrkandet.

Art[ikel] 24

Ett slutligt avgörande vinner rättskraft direkt när det meddelas.

Art[ikel] 25

Rättskraften hindrar att en ny talan förs om samma sak.

Art[ikel] 26

Ett avgörandes rättskraft består så länge det inte har undanröjts.

Art[ikel] 27

En invändning om rättegångshinder på grund av rättskraft kan under alla omständigheter framställas vid den domstol där talan väckts.

Fråga om sådant rättegångshinder kan inte prövas ex officio av domstolen.

Art[ikel] 28.

Ett avgörande vinner laga kraft när det inte längre kan överklagas eller återvinnas, förutom i de undantagsfall som anges i lag och med förbehåll för de verkningar som följer av extraordinära rättsmedel.”

8 Processlagen innehåller även en sjätte del, med rubriken ”Skiljeförfarande”. I kapitel VI (”Skiljedom och avslutande av förfarandet”) i nämnda del återfinns artikel 1713, som bland annat innehåller följande bestämmelser:

”§ 1 Skiljedomstolen ska avgöra målet slutligt eller förordna på annat sätt genom en eller flera skiljedomar.

…

§ 9 En skiljedom ska med avseende på förhållandet mellan parterna ha samma verkan som ett avgörande från en domstol.”

9 Kapitel VIII (”Erkännande och verkställighet av skiljedomar”) i processlagens sjätte del innehåller bland annat artiklarna 1719–1721, vilka har följande lydelse:

”Art[ikel] 1719

§ 1 En skiljedom som har meddelats i Belgien eller i utlandet kan inte bli föremål för verkställighet förrän den har försetts med en förklaring om att den kan verkställas, helt eller delvis, av den behöriga förstainstansdomstolen i enlighet med det förfarande som avses i artikel 1720.

§ 2 Den behöriga förstainstansdomstolen får endast förse en skiljedom med verkställighetsförklaring om domen inte längre kan angripas vid skiljedomstolen eller om skiljedomstolen har förordnat om omedelbar verkställighet av skiljedomen trots att den har överklagats.

Art[ikel] 1720

§ 1 Den behöriga förstainstansdomstolen ska pröva ansökningar om erkännande och verkställighet av skiljedomar som meddelats i Belgien eller utomlands.

…

§ 2 Om skiljedomen har meddelats i utlandet ska geografiskt behörig domstol vara förstainstansdomstolen på orten för den appellationsdomstol inom vars domkrets den person mot vilken verkställighetsförklaringen begärs har sin hemvist eller, i avsaknad av hemvist, sin vanliga vistelseort eller, i fråga om juridiska personer, sitt säte eller, i avsaknad av sådant säte, sitt driftsställe eller sin filial. …

…

§ 5 En skiljedom kan endast erkännas eller förklaras verkställbar om den uppfyller villkoren i artikel 1721.

Art[ikel] 1721

§ 1 Den behöriga förstainstansdomstolen får endast vägra att erkänna och verkställa en skiljedom, oavsett i vilket land den har meddelats, om någon av följande förutsättningar är uppfyllda:

…

b) Den behöriga förstainstansdomstolen finner

…

ii) att erkännande eller verkställighet av skiljedomen skulle strida mot grunderna för rättsordningen.

…”

Lagen om internationell privaträtt

10 I artikel 22 (”Erkännande och verkställbarhetsförklaring av utländska domstolsavgöranden”) i loi portant le Code de droit international privé (lag om införande av lagen om internationell privaträtt) av den 16 juli 2004 (*Moniteur belge* av den 27 juli 2004, s. 57344) (nedan kallad lagen om internationell privaträtt) föreskrivs följande:

”1. Ett utländskt domstolsavgörande som är verkställbart i den stat där det har meddelats ska helt eller delvis förklaras verkställbart i Belgien i enlighet med förfarandet i artikel 23.

Ett utländskt domstolsavgörande ska erkännas i Belgien, helt eller delvis, utan att det i artikel 23 angivna förfarandet behöver användas.

Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i Belgien är beroende av om ett utländskt domstolsavgörande ska erkännas, är den domstolen behörig att pröva frågan om erkännande.

Ett utländskt domstolsavgörande får endast erkännas eller förklaras verkställbart om det uppfyller villkoren i artikel 25.

2. Var och en som har intresse därav … kan i enlighet med det i artikel 23 angivna förfarandet få fastställt att ett utländskt domstolsavgörande helt eller delvis ska erkännas eller förklaras verkställbart eller att det inte kan erkännas eller förklaras vara verkställbart.

3. I denna lag gäller följande definitioner:

1° *domstolsavgörande*: ett avgörande som meddelats av en domstol eller myndighet med domstols befogenhet.

2° *erkännande*: ett beslut som medför att ett utländskt domstolsavgörande får samma rättsverkan som det hade i ursprungslandet.”

Regler som antagits av Fifa

Fifas stadgar

11 Fifa är en privaträttslig sammanslutning med säte i Zürich (Schweiz).

12 Enligt artikel 2 i Fifas stadgar, i deras utgåva från maj 2024 (som bortsett från vissa omnumreringar i huvudsak motsvarar tidigare års utgåvor), har Fifa bland annat till syfte att ”utarbeta regler och bestämmelser för fotbollsspelet och relaterade frågor samt att säkerställa att de efterlevs” och att, i hela världen, ”utöva kontroll över fotbollen i alla dess former genom att vidta nödvändiga eller lämpliga åtgärder för att förhindra överträdelser av Fifas stadga, regelverk eller av fotbollens spelregler [(*Laws of the Game*)]”.

13 Enligt artiklarna 11 och 14 i Fifas stadgar kan varje ”förbund med ansvar för att organisera och utöva kontroll över fotbollen” i ett visst land bli medlem i Fifa under förutsättning bland annat att förbundet på förhand åtar sig att följa bland annat Fifas stadgar, regelverk och riktlinjer samt de beslut som fattas av Fifas olika organ. Av artiklarna 14 och 15 i Fifas stadgar framgår att ställningen som Fifa-medlem bland annat innebär en skyldighet för de nationella fotbollsförbunden att se till att Fifas stadgar, regelverk och riktlinjer samt de beslut som fattas av Fifas olika organ följs av deras egna medlemmar och av samtliga fotbollsaktörer, särskilt – i enlighet med artikel 20 i Fifas stadgar – de ligor och klubbar som lyder under förbunden, samt av fotbollsspelarna. Ett nationellt förbund som är medlem i Fifa är dessutom skyldigt att uttryckligen erkänna idrottens internationella skiljedomstols (CAS) jurisdiktion och att rätta sig efter dess avgöranden samt att i sina egna stadgar föreskriva att samtliga fotbollsaktörer också är skyldiga att göra detta. I praktiken är för närvarande mer än 200 nationella fotbollsförbund medlemmar i Fifa. Bland dessa återfinns Belgiens fotbollsförbund, URBSFA, vars ändamål är att organisera och främja fotbollen i denna medlemsstat.

14 I artikel 44 (”Dömande organ”) i Fifas stadgar föreskrivs följande i punkt 1:

”Fifas dömande organ är följande:

a) disciplinnämnden,

…

c) överklagandenämnden.”

15 I artikel 47 (”Överklagandenämnden”) i Fifas stadgar föreskrivs följande:

”1. Överklagandenämndens verksamhet regleras av Fifas disciplinära regler och Fifas etiska regler. …

2. Överklagandenämnden ska handlägga överklaganden av beslut som fattats av disciplinnämnden och som inte ska anses vara slutliga enligt stadgarna och Fifas regelverk.

3. Ett beslut från överklagandenämnden är slutligt och bindande för alla berörda parter, såvida det inte överklagas till idrottens internationella skiljedomstol (CAS).”

16 Avsnitt IX (”Skiljeförfarande”) i Fifas stadgar innehåller följande artiklar:

”Artikel 49 Idrottens internationella skiljedomstol (CAS)

1. Idrottens internationella skiljedomstol (CAS) är en oberoende skiljedomstol med säte i Lausanne (Schweiz). Fifa erkänner CAS behörighet att pröva tvister mellan Fifa, medlemsförbund, förbund, ligor, klubbar, licensierade spelare, förbundstjänstemän, fotbollsagenter och matchagenter.

2. Förfarandet vid CAS ska regleras av bestämmelserna i domstolens regler om skiljeförfarandet för idrottsrelaterade tvister. CAS ska i första hand tillämpa Fifas olika regelverk och schweizisk rätt som utfyllnad.

…

Artikel 50 CAS behörighet

1. Överklaganden av slutliga beslut från Fifa och dess organ ska ges in till CAS …

…

4. Ett överklagande till CAS ska inte ha suspensiv verkan. Behörigt beslutsfattande organ inom Fifa, eller i förekommande fall CAS, får besluta att ett överklagande ska ha suspensiv verkan.

…

Artikel 51 Skyldigheter i samband med tvistlösning

1. De regionala och nationella medlemsförbunden samt ligorna ska erkänna CAS ställning som oberoende domstolsinstans. De ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att medlemmar, licensierade spelare och förbundstjänstemän som lyder under dem rättar sig efter CAS avgöranden. …

2. Det är förbjudet att vända sig till allmän domstol, såvida inte en sådan möjlighet uttryckligen anges i något av Fifas regelverk. Det är även förbjudet att vända sig till allmän domstol för att ansöka om alla former av interimistiska åtgärder.

3. De nationella medlemsförbunden är skyldiga att i sina stadgar eller regelverk införa en bestämmelse om att det är förbjudet att vända sig till allmän domstol för att lösa tvister inom förbundet eller tvister som berör ligor, ligamedlemmar, klubbar, klubbmedlemmar, licensierade spelare, förbundstjänstemän och andra förbundsmedlemmar, såvida inte något av Fifas regelverk eller bindande rättsregler uttryckligen tillåter eller föreskriver att parterna får vända sig till allmän domstol. Av bestämmelsen ska framgå att tvistlösning ska ske genom skiljeförfarande i stället för i allmän domstol. Tvister av ovan nämnt slag ska hänskjutas antingen till en i vederbörlig ordning inrättad och oberoende skiljedomstol som det berörda regionala eller nationella medlemsförbundet har erkänt i sina regler eller till CAS.

Medlemsförbunden ska även se till att nämnda bestämmelse genomförs inom förbundet, om nödvändigt genom att ålägga sina medlemmar en tvingande skyldighet. Medlemsförbunden ska även besluta om påföljder mot parter som underlåter att fullgöra denna skyldighet och se till att överklaganden av sådana beslut på samma sätt enbart hänskjuts till skiljeförfarande, och inte till allmän domstol.”

Fifas regelverk om spelares status och spelarövergångar

17 Den 22 mars 2014 antog Fifa ”Regulations on the Status and Transfer of Players” (Fifas regelverk om spelares status och spelarövergångar), vilket trädde i kraft den 1 augusti samma år. Detta regelverk ersatte ett tidigare regelverk med samma titel, som hade utfärdats den 5 juli 2001.

18 I artikel 1 (”Tillämpningsområde”) i detta regelverk föreskrivs följande i punkt 1:

”I detta regelverk fastställs globala och bindande regler om spelares status och deras kvalificering för deltagande i organiserad fotboll samt om spelarövergångar mellan klubbar som tillhör olika medlemsförbund.”

19 Fifa beslutade i december 2014 om ändringar i nämnda regelverk (i det följande kallat RSTP). En av de bestämmelser i RSTP som ändrades i samband med detta var artikel 18a (”Tredjepartsinflytande över klubbar”), som därigenom fick följande lydelse:

”1. En klubb får inte ingå ett avtal som gör det möjligt för en eller flera motståndarklubbar, eller vice versa, eller någon tredje part att vad gäller anställnings- eller övergångsrelaterade frågor skaffa sig inflytande över klubbens oberoende och dess regelverk eller över lagets prestationer.

2. Fifas disciplinnämnd får besluta om påföljder mot klubbar som inte iakttar de skyldigheter som föreskrivs i denna artikel.”

20 I samband med nämnda ändringar i RSTP tillkom även en ny bestämmelse, nämligen artikel 18b (”Tredjepartsägande av spelares ekonomiska rättigheter”), som har följande lydelse:

”1. En klubb eller en spelare får inte ingå ett avtal med en tredje part som innebär att en tredje part har rätt att, helt eller delvis, kräva ersättning som ska betalas i samband med en framtida övergång av en spelare från en klubb till en annan, eller denne ges någon form av rättigheter med avseende på en framtida spelarövergång eller övergångsersättning.

2. Det förbud som anges i punkt 1 ska träda i kraft den 1 maj 2015.

3. De avtal som omfattas av punkt 1 och som ingåtts före den 1 maj 2015 får fortsätta att gälla till dess att de löper ut. Deras giltighetstid kan dock inte förlängas.

4. De avtal som omfattas av punkt 1 och som undertecknas mellan den 1 januari 2015 och den 30 april 2015 får inte ha en längre giltighetstid än ett år från och med den dag då de träder i kraft.

5. Senast i slutet av april 2015 ska alla befintliga avtal som omfattas av punkt 1 ha registrerats i [Fifas onlineplattform för registrering av spelarövergångar (*Transfer Matching System*) (TMS)]. Alla klubbar som har undertecknat sådana avtal är skyldiga att lägga in dem – i sin helhet och inklusive eventuella ändringar eller bilagor – i TMS och lämna uppgifter om den berörda tredje parten, spelarens fullständiga namn och avtalets löptid.

6. Fifas disciplinnämnd får besluta om disciplinära påföljder för de klubbar eller spelare som inte iakttar de skyldigheter som föreskrivs i denna artikel.”

Målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

Bakgrunden till det nationella målet

Avtalen mellan RFC Seraing och Doyen

21 RFC Seraing är en fotbollsklubb i Belgien som drivs i form av ett aktiebolag. Klubben är medlem i URBSFA.

22 Den 30 januari 2015 ingick RFC Seraing ett första avtal med det Maltabaserade bolaget Doyen Sports Investment Ltd (nedan kallat Doyen), vars huvudsakliga ekonomiska verksamhet består i att hjälpa fotbollsklubbar i Europa med finansiering. I detta första avtal kom parterna överens om villkoren för det framtida ingåendet av finansieringsavtal för spelare. Vidare åtog sig RFC Seraing att överlåta en del av sina ”ekonomiska rättigheter” i tre bestämda spelare till Doyen. Med ”ekonomiska rättigheter” avses i detta sammanhang rättigheter som återspeglar en spelares ekonomiska värde. De ekonomiska rättigheterna är kopplade till de så kallade förbundsrelaterade rättigheter (*federative rights*) som en klubb erhåller när de värvar en viss spelare, såsom rätten att registrera spelaren eller rätten att låta denne delta i tävlingsspel. Den klubb som innehar de förbundsrelaterade rättigheterna avseende en spelare kan med stöd av dessa rättigheter kräva ersättning till exempel vid utlåning eller övergång av spelaren, för utnyttjande eller överlåtelse av spelarens bildrättigheter eller om spelarens kontrakt gått ut.

23 Enligt det första avtalet, som skulle löpa ut den 1 juli 2018, blev Doyen ägare till 30 procent av RFC Seraings ekonomiska rättigheter i de tre berörda spelarna och betalade för detta 300 000 euro till klubben. RFC Seraing åtog sig för sin del att avstå från att ”på ett självständigt och oberoende sätt” överlåta den återstående delen av sina ekonomiska rättigheter i dessa spelare till tredje part.

24 Den 7 juli 2015 ingick RFC Seraing och Doyen ett andra avtal (nedan tillsammans med det första avtalet kallade avtalen med Doyen). Genom detta avtal överlät RFC Seraing 25 procent av sina ekonomiska rättigheter i en fjärde spelare till Doyen till ett pris av 50 000 euro.

De disciplinära förfarandena och skiljeförfarandet i Schweiz

25 Efter en utredning inledde Fifa, med bistånd av URBSFA, den 2 juli 2015 ett disciplinärt förfarande mot RFC Seraing angående ett eventuellt åsidosättande av artiklarna 18a och 18b RSTP på grund av att klubben hade ingått avtalen med Doyen.

26 Den 4 september 2015 meddelade Fifas disciplinnämnd ett beslut (nedan kallat beslutet från Fifas disciplinnämnd), i vilket den först slog fast att RFC Seraing hade åsidosatt artiklarna 18a och 18b RSTP genom att ingå avtalen med Doyen. Disciplinnämnden förbjöd vidare klubben att registrera spelare under de kommande fyra registreringsperioderna, både på nationell och internationell nivå. Slutligen påförde disciplinnämnden klubben böter på 150 000 schweiziska franc (det vill säga cirka 138 000 euro enligt den då gällande växelkursen), som skulle betalas inom 30 dagar från delgivningen av beslutet.

27 Den 30 november 2015 överklagade RFC Seraing disciplinnämndens beslut till Fifas överklagandenämnd. Den 3 december 2015 ansökte klubben dessutom om uppskov med verkställigheten av nämnda beslut, eftersom ett sådant överklagande saknar suspensiv verkan. Den 4 december 2015 biföll ordföranden för Fifas överklagandenämnd denna ansökan.

28 Den 7 januari 2016 avslog Fifas överklagandenämnd RFC Seraings överklagande av disciplinnämndens beslut (nedan kallat beslutet från Fifas överklagandenämnd).

29 Den 9 mars 2016 överklagade RFC Seraing beslutet från Fifas överklagandenämnd till CAS och yrkade att det skulle upphävas. Med hänsyn till att ett sådant överklagande inte har suspensiv verkan ansökte RFC Seraing, den 17 mars 2016, dessutom om att CAS skulle tillerkänna klubbens överklagande suspensiv verkan i enlighet med artikel 50 i Fifas stadgar. Den 12 april 2016 biföll CAS denna ansökan.

30 Till stöd för sitt överklagande gjorde RFC Seraing bland annat gällande att beslutet från Fifas överklagandenämnd, inbegripet de disciplinära påföljder som därigenom ålagts klubben, var rättsstridigt på grund av att de bestämmelser som legat till grund för beslutet i sin tur var rättsstridiga. Till utveckling av detta anförde RFC Seraing bland annat att artiklarna 18a och 18b RSTP strider mot EU-rätten, närmare bestämt mot den fria rörligheten för arbetstagare, friheten att tillhandahålla tjänster och den fria rörligheten för kapital enligt artiklarna 45, 56 och 63 FEUF samt mot konkurrensreglerna i artiklarna 101 och 102 FEUF, i det att de innebär ett totalförbud mot de fenomen som på engelska kallas *third-party influence* och *third-party ownership*. Klubben gjorde även gällande att nämnda artiklar strider mot de schweiziska konkurrensreglerna.

31 Den 9 mars 2017 meddelade CAS en skiljedom (nedan kallad skiljedomen från CAS). I domskälen prövade CAS inledningsvis frågan om tillämplig rätt i målet och fann bland annat att denna utgjordes av Fifas regelverk samt av schweizisk rätt och av EU-rätten. Vad gäller EU-rätten prövade CAS först huruvida den var skyldig att beakta EU-rättens bestämmelser om fri rörlighet och konkurrens vid sin prövning, såsom ”tvingande regler i en annan rättsordning än [den schweiziska]”, i den mening som avses i schweizisk rätt, och kom fram till att de kumulativa villkoren för att sådan skyldighet ska föreligga var uppfyllda. CAS konstaterade nämligen att dessa bestämmelser tillhör grunderna för EU:s rättsordning (*ordre public*) (nedan även kallat EU:s *ordre public*). Sedan slog CAS fast att det fanns det ett nära samband mellan saken i målet och dessa bestämmelser i EU-rätten. Den fann nämligen att det är uppenbart att RSTP har en inverkan inom EU och, mer specifikt, på den verksamhet som bedrivs av där etablerade fotbollsklubbar. Vidare fann den att beslutet från Fifas överklagandenämnd påverkade RFC Seraings möjlighet att delta i fotbollstävlingar mellan klubblag som anordnas inom EU. Slutligen konstaterade CAS i denna del att den schweiziska rättsordningen delar de intressen och värden som skyddas genom de aktuella EU-rättsliga bestämmelserna.

32 CAS övergick därefter till att pröva målet i sak. I denna del fann CAS bland annat att RFC Seraing inte hade visat att artiklarna 18a och 18b RSTP strider mot de schweiziska konkurrensreglerna. Enligt CAS kan nämnda artiklar inte heller anses strida mot EU-rätten, närmare bestämt artiklarna 45, 56, 63, 101 och 102 FEUF.

33 Vad gäller bestämmelserna om fri rörlighet fann CAS till att börja med att artiklarna 18a och 18b RSTP hindrar den fria rörligheten för kapital. Vad gäller bestämmelserna om fri rörlighet för arbetstagare och frihet att tillhandahålla tjänster fann CAS däremot att RFC Seraing inte hade visat att nämnda artiklar i RSTP har en sådan negativ inverkan som klubben påstått och att denna inverkan under alla omständigheter är begränsad. CAS påpekade avslutningsvis följande.

Oavsett vilken av EU-rättens grundläggande friheter det är fråga om, måste förekomsten av bestämmelser som artiklarna 18a och 18b RSTP under alla omständigheter anses vara motiverad av en strävan att uppnå legitima mål av allmänt idrottsligt intresse, däribland målet att skydda klubbtävlingarnas integritet. Vid en prövning av innehållet i nämnda artiklar framgår dessutom att de är ägnade att uppnå de eftersträvade målen och att de inte går utöver vad som är nödvändigt och proportionerligt för att uppnå dessa mål.

34 CAS övergick sedan till att behandla EU:s konkurrensregler och konstaterade i detta avseende att artiklarna 18a och 18b RSTP inte syftar till att begränsa konkurrensen, utan till att uppnå nyss nämnda legitima mål av allmänt idrottsligt intresse. Den fann vidare att RFC Seraing inte heller hade visat att dessa artiklar faktiskt eller potentiellt leder till att konkurrensen begränsas.

35 Mot bakgrund av det ovan redovisade fastställde CAS både de böter och det förbud mot att registrera spelare som RFC Seraing hade ålagts av Fifa. Den fann dock att förbudets varaktighet skulle begränsas till de tre kommande registreringsperioderna.

36 Därutöver beslutade CAS att dessa disciplinära påföljder skulle vara verkställbara från delgivningen till RFC Seraing av skiljedomen, med hänsyn till de interimistiska åtgärder som Fifas överklagandenämnd och CAS själv hade beslutat om. Detta innebar att RFC Seraing skulle betala böterna inom 30 dagar från delgivningen av skiljedomen och att registreringsförbudet skulle gälla för registreringsperioderna sommaren 2017, vintern 2017/2018 och sommaren 2018.

37 Den 15 maj 2017 väckte RFC Seraing klandertalan mot skiljedomen från CAS vid Tribunal fédéral (Federala högsta domstolen, Schweiz). Klubben ansökte dessutom om att denna domstol skulle tillerkänna klandertalan suspensiv verkan.

38 Genom beslut av den 7 augusti 2017 avslog ordföranden för nämnda domstol klubbens ansökan.

39 Som grund för sin klandertalan åberopade RFC Seraing bland annat att skiljedomen från CAS var oförenlig med så kallad materiell *ordre public* enligt schweizisk rätt, det vill säga att den till sitt innehåll strider mot grunderna för rättsordningen. I detta avseende hävdade klubben, som tidigare, bland annat att skiljedomen stred mot bestämmelserna om fri rörlighet för arbetstagare, frihet att tillhandahålla tjänster och fri rörlighet för kapital i artiklarna 45, 56 och 63 FEUF och mot konkurrensreglerna i artiklarna 101 och 102 FEUF samt mot de schweiziska konkurrensreglerna.

40 Fifa och CAS yrkade i sina respektive inlagor och yttranden att RFC Seraings klandertalan skulle ogillas.

41 Tribunal fédéral (Federala högsta domstolen) ogillade genom dom av den 20 februari 2018 RFC Seraings klandertalan. I sin dom prövade den inledningsvis den av klubben åberopade grunden om att skiljedomen från CAS strider mot materiell *ordre public*, i form av EU-rättens konkurrensregler och grundläggande friheter, och anförde i denna del, med hänvisning till sin fasta praxis, följande. För det första kan en skiljedom endast anses vara oförenlig med materiell *ordre public* om den, genom sitt resultat och inte enbart på grund av sin motivering, strider mot de grundläggande och allmänt erkända värden som, enligt den rådande uppfattningen i Schweiz, ska utgöra grunden för varje rättsordning. För det andra kan en skiljedom endast anses vara oförenlig med materiell *ordre public* om den strider mot grundläggande materiella rättsprinciper

till den grad att den inte längre är förenlig med den rättsordning och det värdesystem som är avgörande vid bedömningen. För det tredje tillhör konkurrensreglerna inte det som anses utgöra materiell *ordre public*.

42 Tribunal fédéral (Federala högsta domstolen) anförde därefter att den av klubben åberopade grunden om att skiljedomen från CAS var oförenlig med materiell *ordre public* under alla omständigheter skulle avvisas i den del den avsåg EU-rätten och schweiziska konkurrensregler, eftersom den inte uppfyllde det motiveringskrav som gäller vid klandertalan mot en skiljedom.

Det rättsliga förfarandet i Belgien

43 Den 3 april 2015, det vill säga innan Fifa hade inlett ett disciplinärt förfarande mot RFC Seraing, inleddes ett förfarande vid belgisk domstol, genom att Doyen och den ideella förening (ASBL enligt belgisk rätt) vid namn RFC Sérésien som då styrde klubben väckte talan mot Fifa, Uefa och URBSFA vid Tribunal de commerce francophone de Bruxelles (Franskspråkiga handelsdomstolen i Bryssel, Belgien).

44 Den 8 juli 2015, det vill säga efter det att Fifa hade inlett nämnda disciplinära förfarande, men innan Fifas disciplinnämnd hade meddelat sitt beslut i ärendet, ansökte RFC Seraing om att få inträda i rättegången som intervenient på kärandesidan. Klubben yrkade att den belgiska domstolen skulle fastställa att det i artiklarna 18a respektive 18b RSTP angivna totalförbudet mot de fenomen som på engelska kallas *third-party influence* och *third-party ownership* strider mot EU-rätten, särskilt artiklarna 45, 56, 63, 101 och 102 FEUF. RFC Seraing yrkade dessutom att nämnda domstol skulle fastställa att samtliga bestämmelser som föreskriver ett sådant totalförbud är ogiltiga och att den skulle utfärda förelägganden av olika slag mot Fifa, Uefa och URBSFA. Därutöver yrkade RFC Seraing att domstolen skulle tillerkänna klubben ett preliminärt belopp på 500 000 euro som ersättning för den skada som den påstod sig ha lidit till följd av tillämpningen av artiklarna 18a och 18b RSTP.

45 Den 17 november 2016 meddelade Tribunal de commerce francophone de Bruxelles (Franskspråkiga handelsdomstolen i Bryssel) dom i målet, i vilken den bland annat förklarade sig sakna behörighet att pröva RFC Seraings olika yrkanden.

46 RFC Seraing överklagade denna dom till Cour d’appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel, Belgien) den 19 december 2016, det vill säga efter det att Fifas disciplinnämnd och överklagandenämnd hade meddelat sina respektive beslut, men före det att CAS hade meddelat sin skiljedom.

47 Till stöd för sitt överklagande gjorde RFC Seraing bland annat gällande att klubben hade lidit skada av olika slag till följd av vållande av Fifa, med bistånd av URBSFA. Den skadevållande handlingen bestod enligt RFC Seraing i att Fifa och URBSFA hade tillämpat artiklarna 18a och 18b RSTP gentemot klubben, först genom att inleda ett disciplinärt förfarande mot den, därefter genom att lägga klubben till last att ha åsidosatt förbuden i nämnda artiklar och slutligen genom att ålägga klubben disciplinära påföljder. Till utveckling av detta påstående anförde RFC Seraing att det disciplinära förfarandet och konstaterandet av att klubben gjort sig skyldig till överträdelser samt de disciplinära påföljder som den ålagts är behäftade med ogiltighet på grund av de bestämmelser som de grundar sig på, det vill säga artiklarna 18a och 18b RSTP, i sig strider mot EU-rätten, särskilt artiklarna 45, 56, 63, 101 och 102 FEUF.

48 Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel) meddelade dom i målet om överklagande den 12 december 2019, det vill säga efter det att skiljedomen från CAS och den ovan i punkt 41 nämnda domen från Tribunal fédéral (Federala högsta domstolen) hade meddelats. Genom denna dom (nedan kallad domen från Appellationsdomstolen i Bryssel) ogillades samtliga de yrkanden som framställts av RFC Seraing.

49 I domskälen konstaterade Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel) inledningsvis att de av RFC Seraing åberopade grunderna om att artiklarna 18a och 18ter RSTP strider mot EU-rätten redan hade åberopats av klubben i målet vid CAS, där Fifa var motpart, och att CAS i sin skiljedom hade funnit att de inte kunde medföra bifall till den av klubben förda talan. Vad gäller skiljedomen från CAS och dess verkningar anförde Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel) följande. Av artiklarna 24, 28 och 1713.9 i processlagen framgår att en skiljedom ska ha samma verkan som ett avgörande från en domstol i förhållandet mellan parterna. Detta innebär att skiljedomen från CAS ska tillerkännas rättskraft från och med den dag den meddelades och att den ska anses ha vunnit laga kraft den dag då Tribunal fédéral (Federala högsta domstolen) lämnade RFC Seraings klandertalan utan bifall. Det sagda innebär i sin tur att överklagandet ska avvisas i den del de till stöd därför åberopade grunderna avser Fifa.

50 Därefter ska det påpekas att en konsekvens av ett domstolsavgörande eller en skiljedom tillerkänns rättskraft med avseende på förhållandet mellan parterna i målet är att i den mån domstolsavgörandet eller skiljedomen kan göras gällande mot tredje man, så ska domstolsavgörandet eller skiljedomen tillerkännas den bevisverkan som rättskraften medför i förhållande till tredje man. Vad gäller det nu aktuella fallet innebär detta att skiljedomen från CAS har bevisverkan i förhållande till URBSFA, som inte var part i målet mellan RFC Seraing och Fifa vid CAS. Med hänsyn till detta förhållande har det således ankommit på RFC Seraing, i den mån klubben gör gällande att även URBSFA är skadevållare, att motbevisa den presumtion som följer av skiljedomen från CAS, nämligen att artiklarna 18a och 18b RSTP är förenliga med EU-rätten. Klubben har dock inte uppfyllt denna skyldighet. Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel) slog mot bakgrund av det nu redovisade fast att RFC Seraings överklagande inte kunde vinna bifall på de i föregående punkt nämnda grunderna i den del de avsåg URBSFA.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

51 RFC Seraing överklagade domen från Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel) till Cour de cassation (Högsta domstolen, Belgien), som är hänskjutande domstol i förevarande mål.

52 Den hänskjutande domstolen har i sin begäran om förhandsavgörande angett att de grunder som RFC Seraing åberopat till stöd för sitt överklagande aktualiserar två frågor om tolkningen av EU-rätten som den anser att det är nödvändigt att hänskjuta till EU-domstolen.

53 I detta avseende har den hänskjutande domstolen anfört följande. RFC Seraing har som första grund för sitt överklagande åberopat att Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel) åsidosatte bland annat artikel 19.1 andra stycket FEU, artikel 267 FEUF och artikel 47 i stadgan när den avvisade RFC Seraings överklagande i den del de till stöd därför åberopade grunderna avsåg Fifa. Enligt klubben gjorde Appellationsdomstolen nämligen en felaktig bedömning när den fann att skiljedomen från CAS skulle tillerkännas rättskraft i förhållande till Fifa, i den del det i skiljedomen slogs fast att artiklarna 18a och 18b RSTP är förenliga med EU-rätten.

54 RFC Seraing har med hänvisning till EU-domstolens praxis, närmare bestämt dom av den 23 mars 1982, Nordsee (102/81, EU:C:1982:107), och dom av den 6 mars 2018, Achmea (C-284/16, EU:C:2018:158), anfört att även om enskilda har möjlighet att ingå ett avtal som innebär att eventuella tvister dem emellan ska lösas genom skiljeförfarande, får detta dock inte äventyra att EU-rätten iakttas fullt ut och tolkas enhetligt eller tillämpas effektivt inom unionen. Av detta följer enligt klubben dessutom att ett sådant krav i sig innebär att behöriga nationella domstolar måste kunna pröva EU-rättsliga frågor som uppkommer i sådana tvister, vid behov genom att inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen, för att enskildas rätt till ett effektivt domstolsskydd ska kunna tillgodoses.

55 Vidare har RFC Seraing, med hänvisning till EU-domstolens dom av den 7 april 2022, Avio Lucos (C-116/20, EU:C:2022:273), gjort gällande att även om EU-rätten inte under alla omständigheter kräver att behöriga nationella domstolar sätter nationella rättskraftsregler åt sidan, i fall där detta skulle göra det möjligt att avhjälpa en situation som är oförenlig med EU-rätten, måste sådana regler dock, under alla omständigheter, uppfylla kraven på likvärdighet och effektivitet.

56 Klubben anser dock att denna rättspraxis inte gör det möjligt att besvara den fråga som uppkommer i förevarande fall, nämligen huruvida det är förenligt med artikel 19.1 andra stycket FEU att en skiljedom tillerkänns rättskraft med avseende på förhållandet mellan parterna i ett mål som handläggs av en domstol i en medlemsstat, när frågan om skiljedomens förenlighet med EU-rätten inte först har kunnat prövas av en domstol som har rätt att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, trots att det i skiljedomen görs ställningstaganden i frågor som rör EU-rätten.

57 Det kan därefter konstateras att RFC Seraing, som tredje grund för sitt överklagande, har åberopat att Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel) åsidosatte bland annat artikel 19.1 andra stycket FEU, artikel 267 FEUF och artikel 47 i stadgan när den ogillade RFC Seraings överklagande i den del de till stöd därför åberopade grunderna avsåg URBSFA. Enligt klubben gjorde Appellationsdomstolen nämligen en felaktig bedömning när den fann att skiljedomen från CAS skulle tillerkännas den bevisverkan som rättskraften medför i förhållande till URBSFA, i den del det i skiljedomen slogs fast att artiklarna 18a och 18b RSTP är förenliga med EU-rätten.

58 I detta avseende har den hänskjutande domstolen först angett att åsidosättande av artikel 19.1 andra stycket FEU utgör en så kallad *ordre public*-grund som i sig kan medföra att domen från Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel) ska upphävas. Därefter har den hänskjutande domstolen påpekat att prövningen av RFC Seraings tredje grund innebär att den måste ta ställning till frågan huruvida det är förenligt med nämnda bestämmelse att en skiljedom tillerkänns rättskraft med avseende på förhållandet mellan parterna i ett mål som handläggs av en domstol i en medlemsstat, när frågan om skiljedomens förenlighet med EU-rätten inte först har kunnat prövas av en domstol som har rätt att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, trots att det i skiljedomen görs ställningstaganden i frågor som rör EU-rätten.

59 Det är mot den nu angivna bakgrunden som Cour de cassation (Högsta domstolen) har beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1. Utgör artikel 19.1 FEU, jämförd med artikel 267 FEUF och artikel 47 i stadgan, hinder för att tillämpa nationella bestämmelser, såsom artiklarna 24 och 171[3.9] i [processlagen], vilka innebär att nationella rättskraftregler ska gälla för en skiljedom vars förenlighet med EU-rätten har prövats av en domstol i ett land utanför EU, vilken saknar rätt att begära förhandsavgörande från EU-domstolen?

2. Utgör artikel 19.1 FEU, jämförd med artikel 267 FEUF och artikel 47 i stadgan, hinder för att tillämpa en nationell bestämmelse enligt vilken en skiljedom, vars förenlighet med EU-rätten har prövats av en domstol i ett land utanför EU, vilken saknar rätt att begära förhandsavgörande från EU-domstolen, har bevisverkan i förhållande till tredje man, såvida motsatsen inte bevisas, vilket det ankommer på berörd tredje man att göra?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Inledande anmärkningar

60 Av tolkningsfrågornas lydelse och de skäl som ligger till grund för dem framgår att den hänskjutande domstolen vill få klarhet i hur artikel 19 FEU, jämförd med artikel 267 FEUF och artikel 47 i stadgan, ska tolkas. Detta för att den ska kunna ta ställning till frågan huruvida dessa bestämmelser utgör hinder för att en skiljedom som meddelats av CAS och därefter fastställts av Tribunal fédéral (Federala högsta domstolen) omfattas av nationella rättskraftsregler som innebär dels att slutliga skiljedomar tillerkänns rättskraft med avseende på förhållandet mellan parterna i den tvist som avgjorts genom skiljedomen, dels att en rättskraftig skiljedom har bevisverkan i förhållande till tredje man.

61 Vissa av deltagarna i målet vid EU-domstolen anser dock, i huvudsak, att domstolen vid sin prövning även bör beakta andra bestämmelser i nationell rätt än de som den hänskjutande domstolen specifikt har hänvisat till i sina frågor.

62 Här kan särskilt nämnas vad den belgiska regeringen har anfört i sitt skriftliga yttrande, nämligen att det visserligen anges i artikel 1713.9 i processlagen att en skiljedom, vad gäller förhållandet mellan parterna i den tvist som den avser, ska ha samma verkan som ett domstolsavgörande, inbegripet rättskraft i den mening som avses i artikel 24 i processlagen, men att en förutsättning för detta är att skiljedomen har integrerats i den belgiska rättsordningen, i enlighet med det i artiklarna 1720 och 1721 i processlagen angivna förfarandet för erkännande och verkställighet av skiljedomar i Belgien.

63 Vid den muntliga förhandlingen preciserade den belgiska regeringen att det, i nu aktuellt sammanhang, finns tre sätt att angripa en skiljedom vid belgisk domstol. Den nämnde därvid först det fallet att en part, med stöd av artiklarna 1720 och 1721 i processlagen, ansöker om erkännande av en skiljedom i Belgien vid behörig förstainstansdomstol. I samband med detta kan denna domstol, på begäran av den andra parten eller ex officio, avslå ansökan om erkännande om den finner att skiljedomen strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*). Vidare angav den att en part som inte vill att en skiljedom ska erkännas har möjlighet att, med stöd av samma bestämmelser i processlagen, ge in en ansökan om icke-erkännande av skiljedomen till behörig domstol. Slutligen nämnde den en möjlighet som visserligen inte anges uttryckligen i artikel 1721 i processlagen, men som ändå föreligger i mål vid belgisk domstol där en part åberopar en skiljedom som bevisning. I ett sådant mål har den andra parten nämligen möjlighet att framställa ett yrkande om icke-erkännande av skiljedomen, och domstolen kan även ex officio fatta ett beslut under rättegången med denna innebörd, i likhet med vad som gäller för utländska domstolsavgöranden enligt artikel 22 i lagen om internationell privaträtt.

64 Fifa och Uefa anser, i likhet med den belgiska regeringen, att EU-domstolen bör beakta de nationella bestämmelserna om förfarandet för erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar i Belgien.

65 Europeiska kommissionen och den tyska regeringen har för sin del, i huvudsak, ifrågasatt huruvida den hänskjutande domstolens redogörelse för vilka nationella bestämmelser som kan vara tillämpliga i ett fall som det nu aktuella är fullständig. De har dock samtidigt påpekat att EU-domstolen i princip är bunden av den tolkning av nationell rätt som den hänskjutande domstolen har gjort i sin begäran om förhandsavgörande.

66 EU-domstolen gör i detta avseende följande bedömning. Av fast rättspraxis framgår att förfarandet enligt artikel 267 FEUF grundar sig på en tydlig funktionsfördelning mellan de nationella domstolarna och EU-domstolen och att det i ett detta förfarande är den hänskjutande domstolen som är ensam behörig att bland annat tolka och tillämpa den nationella rätten (dom av den 4 juni 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, punkt 36, och dom av den 24 juli 2023, Lin, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, punkt 76). EU-domstolen ska för sin del uttala sig om tolkningen eller giltigheten av de unionsbestämmelser som begäran om förhandsavgörande avser, varvid den ska ta hänsyn till den redogörelse för den faktiska och rättsliga bakgrunden till de hänskjutna frågorna som den hänskjutande domstolen lämnat (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 december 2007, Laval un Partneri, C-341/05, EU:C:2007:809, punkt 47, och dom av den 24 februari 2022, Namur-Est Environnement, C-463/20, EU:C:2022:121, punkt 40).

67 Det ankommer följaktligen uteslutande på den hänskjutande domstolen att fastställa vilka nationella bestämmelser som är tillämpliga i det nationella målet och att beakta dessa i den mån den anser att det finns anledning att göra det.

68 Vad gäller det nu aktuella fallet har den hänskjutande domstolen ställt sina frågor, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 19.1 andra stycket FEU, jämförd med artikel 267 FEUF och artikel 47 i stadgan, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder dels för att en skiljedom från idrottens internationella skiljedomstol (CAS) tillerkänns rättskraft i en medlemsstat med avseende på förhållandet mellan parterna i den tvist som avgjorts genom skiljedomen, i ett fall där frågan om skiljedomens förenlighet med EU-rätten inte först varit föremål för en prövning av en domstol i den medlemsstaten, som har rätt att begära förhandsavgörande från EU-domstolen, dels för att en konsekvens av att en skiljedom av nyss nämnt slag tillerkänns rättskraft är att skiljedomen tillerkänns bevisverkan i förhållandet mellan parterna i den tvist som domen avser och tredje man.

Enskildas rätt till ett effektivt domstolsskydd inom unionen, även vid skiljeförfarande

69 EU är en rättsunion, i vilken rätten till ett effektivt domstolsskydd är av central betydelse som garant för att samtliga de rättigheter som enskilda har enligt EU-rätten skyddas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 juni 2019, kommissionen/Polen (Högsta domstolens oavhängighet), C-619/18, EU:C:2019:531, punkt 58, och dom av den 20 april 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, punkt 51).

70 Det är därför som denna rättighet, som följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner, även garanteras enskilda på EU-nivå, under de förutsättningar som anges i artikel 19.1 andra stycket FEU och i artikel 47 i stadgan, varvid den sistnämnda bestämmelsen ska beaktas i erforderlig utsträckning vid tolkningen av den förstnämnda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2013, kommissionen m.fl./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P och C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 66, dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 35, och dom av den 2 mars 2021, A.B. m.fl. (Tillsättning av domare vid Högsta domstolen – Rättsmedel), C-824/18, EU:C:2021:153, punkt 143).

71 Erkännandet av rätten till en effektiv domstolsprövning enligt artikel 47 i stadgan i ett enskilt fall förutsätter bland annat att den person som åberopar den gör gällande fri- eller rättigheter som garanteras i EU-rätten (dom av den 22 februari 2022, RS (Verkan av domar från en författningsdomstol), C-430/21, EU:C:2022:99, punkt 34, och dom av den 29 juli 2024, protectus, C-185/23, EU:C:2024:657, punkt 71). Så är fallet i det nationella målet, eftersom RFC Seraing, såsom den hänskjutande domstolen har påpekat, åberopar fri- och rättigheter som klubben har enligt artiklarna 45, 56, 63, 101 och 102 FEUF.

72 Rätten till en effektiv domstolsprövning enligt artikel 47 i stadgan svarar mot den skyldighet som åläggs medlemsstaterna i artikel 19.1 andra stycket FEU, det vill säga skyldigheten att tillhandahålla de rättsmedel som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av EU-rätten (dom av den 6 oktober 2020, État luxembourgeois (Rätt att överklaga en begäran om upplysningar i skattefrågor), C-245/19 och C-246/19, EU:C:2020:795, punkt 47, och dom av den 1 augusti 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Vägran att omhänderta ett egyptiskt ensamkommande barn), C-19/21, EU:C:2022:605, punkt 36).

73 Medan artikel 47 i stadgan bidrar till iakttagandet av rätten till ett effektivt domstolsskydd för alla enskilda som i ett enskilt fall gör gällande en fri- eller rättighet som tillkommer dem enligt EU-rätten, syftar artikel 19.1 andra stycket FEU till att säkerställa att det rättsmedelssystem som varje medlemsstat har inrättat tillgodoser ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av EU-rätten (dom av den 20 april 2021, Repubblika (C-896/19, EU:C:2021:311, punkt 52).

74 Vad först beträffar den i artikel 19.1 andra stycket FEU angivna skyldigheten ska det påpekas att den innebär att samtliga instanser som är en del av domstolssystemet i en medlemsstat, och som i egenskap av ”domstolar” i EU-rättens mening kan komma att ha att tolka eller tillämpa EU-rätten, uppfyller de krav som följer av ett effektivt domstolsskydd (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 40, och dom av den 22 februari 2022, RS (Verkan av en författningsdomstols avgöranden), C-430/21, EU:C:2022:99, punkt 40).

75 Vad därefter beträffar rätten till en effektiv domstolsprövning enligt artikel 47 i stadgan ska det påpekas att den bland annat medför ett krav på att alla domstolar, i nyss nämnd mening, har möjlighet att göra en effektiv domstolsprövning av ett beslut, en åtgärd eller ett agerande som, i ett visst mål, påstås utgöra en kränkning av fri- och rättigheter som tillkommer enskilda enligt EU-rätten. Detta krav innebär, i princip, att nämnda domstolar ska vara behöriga att pröva alla sak- och rättsfrågor som är av betydelse för målets avgörande (dom av den 6 oktober 2020, État luxembourgeois (Rätt att överklaga en begäran om upplysningar i skattefrågor), C-245/19 och C-246/19, EU:C:2020:795, punkt 66 och där angiven rättspraxis).

76 Ingen av dessa båda bestämmelser innebär dock ett krav på att enskilda ska ha tillgång till ett direkt rättsmedel, det vill säga en möjlighet att föra en talan som direkt riktar sig mot en viss åtgärd. Detta gäller dock under förutsättning att det i det aktuella nationella domstolssystemet också finns ett eller flera indirekta rättsmedel, det vill säga en möjlighet för enskilda att utverka en effektiv prejudiciell domstolsprövning av samma åtgärd, vilket därigenom säkerställer att de fri- och rättigheter som tillkommer dem enligt EU-rätten iakttas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 mars 2007, Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163, punkterna 47 och 49; dom av den 6 oktober 2020, État luxembourgeois (Rätt att överklaga en begäran om upplysningar i skattefrågor), C-245/19 och C-246/19, EU:C:2020:795, punkt 79, och dom av den 8 april 2025, Eppo (Rättslig prövning av processuella beslut), C-292/23, EU:C:2025:255, punkt 79).

77 Vidare krävs att de rättsmedel som finns i det aktuella nationella domstolssystemet är av sådant slag att den behöriga nationella domstolen har möjlighet att, under de förutsättningar som anges i artikel 267 FEUF, inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen i alla frågor som rör tolkningen av EU-rätten eller giltigheten av en EU-rättsakt. I detta avseende ska det påpekas att förfarandet för förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF utgör hörnstenen i det domstolssystem som har inrättats genom fördragen. Detta förfarande bygger på en dialog mellan domstolar, det vill säga mellan EU-domstolen och domstolarna i medlemsstaterna, som syftar till att säkerställa en enhetlig tolkning av EU-rätten. Därigenom bidrar förfarandet till att säkra EU-rättens koherens, fulla verkan och autonomi samt, i slutändan, dess specifika karaktär (se, för ett liknande resonemang, yttrande 2/13 av den 18 december 2014 (Unionens anslutning till Europakonventionen), EU:C:2014:2454, punkt 176, samt dom av den 6 mars 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, punkt 37, och dom av den 22 februari 2022, RS (Verkan av en författningsdomstols avgöranden), C-430/21, EU:C:2022:99, punkt 73). Förfarandet för förhandsavgörande utgör följaktligen en väsentlig del av det system som inrättats genom fördragen för att göra det möjligt för de nationella domstolarna att säkerställa ett effektivt domstolsskydd för de rättigheter som tillkommer enskilda enligt EU-rätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 november 2021, IS (Hänskjutandebeslutets rättsstridighet), C-564/19, EU:C:2021:949, punkt 76).

78 Det ska dock framhållas att den rättsordning som inrättats genom fördragen i princip inte utgör hinder för att enskilda som omfattas av denna rättsordning på grund av att de utövar en ekonomisk verksamhet inom EU ingår avtal med varandra om att eventuella framtida tvister dem emellan i samband med deras ekonomiska verksamhet ska avgöras genom skiljeförfarande.

79 Tvärtom står det, i princip, enskilda fritt att använda sig av skiljeförfarande, i motsats till vad som gäller för medlemsstaterna. Det är nämligen strikt förbjudet för medlemsstaterna att ingå överenskommelser med varandra som innehåller tvingande skiljeklausuler, eftersom sådana klausuler innebär att medlemsstaternas domstolar fråntas sin behörighet att pröva tvister som kan röra tolkningen eller tillämpningen av EU-rätten. Detta förbud omfattar även så kallade ad hoc-skiljeavtal som gör det möjligt att fortsätta skiljeförfaranden som inletts på grundval av sådana överenskommelser (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 mars 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, punkterna 54 och 55; dom av den 2 september 2021, Republiken Moldavien, C-741/19, EU:C:2021:655, punkt 59, och dom av den 26 oktober 2021, PL Holdings, C-109/20, EU:C:2021:875, punkterna 44 och 45).

80 I detta avseende måste det även göras åtskillnad mellan påtvingat skiljeförfarande och frivilligt skiljeförfarande. Detta framgår av praxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (nedan kallad Europadomstolen) avseende artikel 6.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen), mot bakgrund av vilken artikel 47 i stadgan ska tolkas (dom av den 19 december 2019, Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, punkt 37). Vad gäller frivilligt skiljeförfarande har Europadomstolen slagit fast att det står parterna i ett avtal fritt att frivilligt avstå från vissa rättigheter som garanteras i Europakonventionen, däribland rätten att vända sig till statlig domstol för lösning av tvister som kan uppkomma till följd av fullgörandet av avtalet. Detta gäller dock under förutsättning att ett sådant avstående sker på ett fritt, lagligt och otvetydigt sätt (Europadomstolens dom av den 2 oktober 2018, Mutu och Pechstein mot Schweiz, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, § 96).

81 På samma sätt har EU-domstolen slagit fast att enskilda har möjlighet att ingå ett avtal där det i klara och precisa ordalag anges att alla eller vissa tvister i samband med avtalet ska avgöras av skiljenämnd, i stället för av den domstol som skulle varit behörig att avgöra sådana tvister enligt de bestämmelser som hade varit tillämpliga i avsaknad av ett skiljeavtal (se för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkt 193).

82 Här ska dock påpekas att vissa krav uppstår på en skiljedomsmekanism som inrättats genom ett sådant avtal, eller som utpekas i det, när det blir aktuellt att tillämpa mekanismen inom hela eller en del av EU:s territorium i samband med tvister som rör utövande av ekonomisk verksamhet inom unionen. Då uppstår ett krav på att den aktuella mekanismen är utformad och genomförs på ett sätt som är förenligt med de bärande principerna för EU:s domstolsstruktur och säkerställer att grunderna för EU:s rättsordning iakttas på ett effektivt sätt (se för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkterna 188 och 189).

83 Vidare uppstår ett krav som gäller oavsett vilka bestämmelser som kan vara tillämpliga på den skiljenämnd som är behörig enligt den aktuella skiljemekanismen, nämligen att skiljenämndens avgöranden måste kunna bli föremål för en domstolsprövning som tillgodoser de berörda enskildas rätt till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan, en rättighet som medlemsstaterna är skyldiga att tillgodose inom de områden som omfattas av EU-rätten, i enlighet med artikel 19.1 andra stycket FEU.

84 Däremot innebär detta krav inte att det, inom unionen, nödvändigtvis måste finnas en eller flera domstolar som är behöriga att pröva alla sak- och rättsfrågor som är av betydelse för att avgöra tvister som avgjorts genom skiljedomar och andra avgöranden av skiljenämnder, vilket bör gälla i andra fall än vid skiljeförfarande, i enlighet med den rättspraxis som det hänvisas till i punkt 75 ovan. Detta eftersom det inte finns något hinder mot att domstolsprövningen av skiljedomar tillåts vara begränsad, vilket följer av att det står enskilda fritt att, på ovan i punkt 82 angivna villkor, använda sig av skiljeförfarande och att det uppställs krav på skiljeförfarandets effektivitet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, punkt 35; dom av den 26 oktober 2006, Mostaza Claro, C-168/05, EU:C:2006:675, punkt 34, och dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkt 193).

85 Det måste dock under alla omständigheter finnas en möjlighet för en enskild som berörs av ett skiljeavgörande att vända sig till en domstol som uppfyller samtliga krav enligt artikel 267 FEUF, i syfte att utverka en prövning av frågan huruvida detta avgörande är förenligt med principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public* och som är av betydelse i det aktuella målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, punkt 37, och dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkt 193).

86 En sådan domstolsprövning måste uppfylla kravet på effektivitet, vilket innebär att den ska vara ägnad att säkerställa iakttagandet av dessa principer och bestämmelser. Detta innebär i sin tur att prövningen ska vara inriktad på tolkningen av nämnda principer och bestämmelser och de rättsliga konsekvenser som de ska anses medföra vid tillämpningen av dem i ett enskilt fall. Vid behov ska denna prövning även omfatta en bedömning utifrån nämnda principer och bestämmelser av hur de faktiska omständigheterna i det aktuella målet, såsom de fastställts och prövats av skiljenämnden, ska kvalificeras rättsligt.

87 Möjligheten för enskilda att använda sig av skiljeförfaranden får nämligen inte leda till att de därigenom kan kringgå principer och bestämmelser i EU:s primär- eller sekundärrätt som är av central betydelse för den rättsordning som inrättats genom fördragen eller av grundläggande betydelse för fullgörandet av de uppgifter som unionen har anförtrotts (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, punkt 36, och dom av den 26 oktober 2006, Mostaza Claro, C-168/05, EU:C:2006:675, punkt 37). Enskilda är tvärtom skyldiga att iaktta principer och bestämmelser av nyss nämnt slag, vilka tillhör EU:s *ordre public*, under förutsättning att villkoren för att de ska kunna tillämpas i ett enskilt fall är uppfyllda. I så motto utgör iakttagandet av grunderna för EU:s rättsordning ett viktigt komplement till det strukturerade nätverk av principer, regler och ömsesidiga rättsförhållanden som är förpliktande för unionen själv och dess medlemsstater samt för medlemsstaterna sinsemellan (se, i sistnämnt avseende, dom av den 6 mars 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, punkt 33 och där angiven rättspraxis).

88 Av EU-domstolens praxis framgår att de principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public* bland annat omfattar artiklarna 101 och 102 FEUF, vilka har direkt effekt och skapar rättigheter för enskilda som de nationella domstolarna är skyldiga att skydda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, punkterna 36–39, och dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkterna 192 och 193).

89 Principerna om fri rörlighet för arbetstagare, frihet att tillhandahålla tjänster och fri rörlighet för kapital, som slås fast i artiklarna 45, 56 och 63 FEUF, tillhör också EU:s *ordre public*. Även dessa tre artiklar, vilka är de enda som är aktuella i det nationella målet, har direkt effekt (se, beträffande artikel 45 FEUF, dom av den 21 december 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, punkt 136 och där angiven rättspraxis, och, beträffande artikel 63 FEUF, dom av den 10 mars 2022, Grossmania, C-177/20, EU:C:2022:175, punkt 44 och där angiven rättspraxis). Nämnda artiklar tillhör grundvalarna för den inre marknaden, som omfattar ett område utan inre gränser i den mening som avses i artikel 26 FEUF

Domstolsprövning av skiljedomar från CAS i mål som rör idrottsutövning som ekonomisk verksamhet inom unionen

90 Av EU-domstolens praxis framgår följande. Fifa använder, liksom andra internationella idrottsförbund, skiljedomsmekanismer för att lösa tvister mellan å ena sidan antingen det internationella förbundet eller ett nationellt medlemsförbund och å andra sidan en enskild (ett företag eller en idrottsutövare) som omfattas av respektive förbunds behörighet. Dessa mekanismer har vissa specifika inslag, som hänger samman med utformningen av de internationella idrottsförbundens stadgar och de befogenheter som tillkommer dessa förbund.

91 I fall där idrottsliga tvister har samband med idrottsutövning som ekonomisk verksamhet inom EU är det därför särskilt viktigt att en berörd enskild har möjlighet att utverka en effektiv domstolsprövning av frågan huruvida ett skiljeavgörande beträffande en sådan tvist är förenligt med principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public* (se för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkterna 193 och 195).

92 Utformningen av Fifas och andra internationella idrottsförbunds stadgar och de befogenheter som tillkommer dessa förbund ger nämligen skäl att anse att de berörda enskilda ensidigt påtvingas de aktuella skiljedomsmekanismerna av idrottsförbunden (se för ett liknande resonemang, dom av

den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkterna 193, 195 och 225; Europadomstolens dom av den 2 oktober 2018, Mutu och Pechstein mot Schweiz, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, §§ 109–115). Formellt sett kan det visserligen krävas att ett avtal ingås med en enskild för att en skiljedomsmekanism av detta slag ska kunna tillämpas på denne. I praktiken är den enskilde dock redan på förhand tvingad att ingå ett skiljeavtal på grund av att detta är ett krav enligt bestämmelser som antagits av det aktuella internationella idrottsförbundet och som är tillämpliga på dess medlemmar och därtill anslutna personer, eller till och med på andra personkategorier.

93 Skälet till att skiljedomsmekanismer av detta slag är tvingande hänger i stor utsträckning samman med att de är avsedda att tillämpas på tvister mellan å ena sidan ett internationellt idrottsförbund med unika och synnerligen vidsträckta reglerings-, kontroll- och sanktionsbefogenheter och å andra sidan en vid och obestämd krets av juridiska eller fysiska personer som i sin närings- eller yrkesverksamhet lyder under dessa befogenheter. Detta förhållande har också berörts i punkterna 74 och 75 i generaladvokatens förslag till avgörande.

94 De internationella idrottsförbunden är självständiga rättssubjekt och har sina egna ansvarsområden. Mot denna bakgrund kan tvingande regler om skiljeförfarande av nu aktuellt slag visserligen rent principiellt anses vara motiverade (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkterna 75 och 142 och där angiven rättspraxis) av de legitima mål som de internationella idrottsförbunden eftersträvar, däribland att säkerställa att tvister med anledning av den idrottsgren som de ansvarar för behandlas på ett enhetligt sätt eller att främja en konsekvent tolkning och tillämpning av de regler som gäller för den aktuella idrottsgrenen.

95 EU-domstolen har dock vid upprepade tillfällen påpekat att de internationella idrottsförbundens ställning som självständiga rättssubjekt inte kan tas till intäkt för att dessa förbund tillämpar sina befogenheter på ett sätt som medför begränsningar av enskildas möjlighet att göra gällande fri- och rättigheter som tillkommer dem enligt EU-rätten och som tillhör EU:s *ordre public* (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkt 75, och dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkt 196 och där angiven rättspraxis). Det sagda innebär i sin tur att frågan huruvida nämnda fri- och rättigheter har iakttagits måste kunna bli föremål för en effektiv domstolsprövning, i synnerhet när användningen av skiljeförfarande har påtvingats de berörda enskilda (se, analogt, dom av den 1 juni 1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, punkterna 36–39, och dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkterna 192 och 193).

96 Vad gäller det nu aktuella fallet kan följande konstateras. Av de uppgifter som den hänskjutande domstolen har lämnat och av handlingarna i målet i övrigt framgår att skiljedomen från CAS meddelades med stöd av en skiljedomsmekanism som, i praktiken, måste betraktas som en mekanism ensidigt har påtvingats de berörda enskilda.

97 Enligt artiklarna 47.3 och 50.1 i Fifas stadgar gäller nämligen att beslut från Fifas överklagandenämnd och andra slutliga beslut från Fifa och dess organ endast kan överklagas vid CAS. Enligt artikel 50.4 i Fifas stadgar har ett överklagande av nämnda beslut inte suspensiv verkan, även om CAS kan förordna om sådan verkan. Vidare framgår av artiklarna 11, 14, 15 och 51 i Fifas stadgar att de nationella medlemsförbunden är skyldiga att erkänna CAS behörighet och åta sig att följa dess avgöranden. De är även skyldiga att se till att de egna medlemmarna eller anslutna organisationerna, såsom ligor, klubbar och spelare, erkänner CAS –

eller, beroende på omständigheterna, en nationell skiljenämnds – behörighet och åtar sig att följa dess avgöranden. Slutligen gäller enligt artikel 51 i Fifas stadgar att det är förbjudet att vända sig till allmän domstol för att ansöka om alla former av interimistiska åtgärder, såvida inte en sådan möjlighet uttryckligen anges i något av Fifas regelverk. Av innehållet i de ovan redovisade bestämmelserna framgår att Fifas stadgar – med ett undantag – ger CAS och nationella skiljenämnder en behörighet som inte bara är allmän och tvingande, utan även exklusiv för samtliga personkategorier som avses i dessa bestämmelser.

98 Mot denna bakgrund finner EU-domstolen att det finns skäl att klargöra vilka krav som domstolsprövningen av skiljedomar som meddelats med stöd av en skiljedomsmekanism av nu aktuellt slag ska uppfylla för att de behöriga nationella domstolarna ska kunna tillgodose enskildas rätt till ett effektivt domstolsskydd enligt artikel 47 i stadgan, som medlemsstaterna är skyldiga att tillgodose inom de områden som omfattas av EU-rätten, i enlighet med artikel 19.1 andra stycket FEU.

99 Här ska först erinras om vad som anförts ovan i punkt 76, nämligen att artikel 19.1 andra stycket FEU inte nödvändigtvis innebär ett krav på att berörda enskilda, inom unionen, ska ha tillgång till ett direkt rättsmedel, det vill säga en möjlighet att föra en talan som direkt riktar sig mot sådana skiljedomar – såsom ogiltighets- och klandertalan eller överklagande – och att därigenom vid behörig domstol få till stånd en effektiv domstolsprövning av nämnda skiljedomar. Det är dock möjligt för det berörda idrottsförbundet att inrätta en skiljedomsmekanism som, med hänsyn till var förbundet har sitt säte, innefattar ett sådant direkt rättsmedel inom EU.

100 Det förhåller sig däremot annorlunda när det är fråga om fall där en skiljedom har meddelats i en tvist som har samband med idrottsutövning som ekonomisk verksamhet inom EU och där det inte finns något direkt rättsmedel mot denna dom vid en domstol i en medlemsstat. Såsom anförts ovan i punkt 76 måste det i samtliga sådana fall finnas en möjlighet för berörda enskilda att vända sig till en domstol i en medlemsstat vid vilken det är möjligt att i någon form få en sådan skiljedom prövad. Därvid ska de berörda enskilda ha möjlighet att utverka att domstolen, på deras begäran eller på eget initiativ, gör en effektiv prejudiciell prövning av frågan huruvida den aktuella skiljedomen är förenlig med principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public* (se punkterna 85 och 95 ovan). Om det i den berörda medlemsstaten saknas möjlighet att utverka en sådan prejudiciell prövning, eller om denna prövning inte är effektiv, kan det – med beaktande av de omständigheter som angetts i punkterna 92 och 93 ovan – inte anses finnas något rättsmedel som gör det möjligt att tillgodose de berörda enskildas rätt till ett effektivt domstolsskydd. I sådant fall uppstår en skyldighet för nämnda medlemsstat att tillhandahålla ett sådant rättsmedel.

101 EU-domstolen övergår därefter till klargöra vad som gäller för de domstolar i medlemsstaterna som har att göra en prövning av nyss nämnt slag. I fall där den aktuella skiljedomen, såsom i förevarande fall, innehåller uttalanden om tolkningen eller tillämpningen av principer eller bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public* och innebär att enskilda ges fri- eller rättigheter, måste dessa domstolar ha möjlighet att göra en prövning som omfattar den tolkning som skiljenämnden gjort av dessa principer eller bestämmelser och vilka rättsliga konsekvenser som skiljenämnden funnit att denna tolkning innebär för deras tillämpning i det aktuella fallet. Prövningen ska även omfatta hur skiljenämnden ansett att de faktiska omständigheterna i det aktuella målet, såsom de fastställts och prövats av denna, ska kvalificeras rättsligt mot bakgrund av den gjorda tolkningen (se punkterna 86 och 95 ovan).

102 Därutöver gäller vid en sådan prövning att domstolen inte får begränsa sig till att, i förekommande fall, slå fast att den aktuella skiljedomen helt eller delvis är oförenlig med de principer eller bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public*.

103 Tvärtom måste en domstol som gör en prövning av detta slag även ha möjlighet att – inom ramen för sin behörighet och i enlighet med gällande nationella bestämmelser – ta ställning till vilka rättsliga konsekvenser en sådan konstaterad oförenlighet får. I annat fall blir ju domstolens prövning inte effektiv, eftersom den konstaterade oförenligheten då kan komma att förbli oavhjälpt.

104 Vad särskilt gäller fall där det är fråga om ett påstått åsidosättande av EU:s konkurrensregler, måste de berörda enskilda ha möjlighet att vid en domstol av ovan nämnt slag föra fastställelsetalan och skadeståndstalan om detta åsidosättande, varvid de även ska ha möjlighet att framställa yrkanden som syftar till att få det konkurrensbegränsande agerandet att upphöra (se för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkterna 200 och 201). Detsamma gäller vid ett påstått åsidosättande av EU:s bestämmelser om fri rörlighet, eftersom de internationella idrottsförbunden är skyldiga att iaktta dessa bestämmelser när de utfärdar eller tillämpar förbundsregler som har en direkt inverkan på de fria rörligheterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkterna 85 och 86 och där angiven rättspraxis).

105 Slutligen vill EU-domstolen erinra om vad den tidigare slagit fast i sin fasta praxis. En nationell domstol som ska pröva ett mål där EU-rätten är tillämplig måste ha rätt att besluta om interimistiska åtgärder i syfte att säkra att det kommande avgörandet i huvudsaken får full verkan. Detta gäller även i fall där den nationella domstolen beslutar att inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen och vilandeförklarar målet i avvaktan på EU-domstolens svar. Om det finns bestämmelser i nationell rätt som utgör hinder för att domstolen beslutar om interimistiska åtgärder i ett sådant fall, är den skyldig att sätta dessa bestämmelser åt sidan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 juni 1990, Factortame m.fl., C-213/89, EU:C:1990:257, punkterna 21–23. och beslut av domstolens ordförande den 25 februari 2021, Sea Watch, C-14/21 och C-15/21, EU:C:2021:149, punkt 32).

106 Det nu sagda innebär att om det pågår ett mål vid en nationell domstol som är behörig att pröva frågan huruvida en skiljedom är förenlig med principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public*, så måste de berörda enskilda ha möjlighet att ansöka om interimistiska åtgärder i avvaktan på domstolens avgörande i huvudsaken (se för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2023, International Skating Union/kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, punkt 201). Mer allmänt gäller i detta avseende följande. I ett mål där det, i likhet med det nu aktuella nationella målet, har framställts yrkanden om ogiltighetsförklaring och utfärdande av förelägganden samt om skadestånd, eller i något annat mål vid en nationell domstol som är behörig att pröva frågan huruvida ett beslut, en åtgärd eller ett agerande – närmare bestämt ett beslut från ett internationellt eller nationellt idrottsförbund eller ett avgörande från en skiljenämnd vars behörighet i praktiken ensidigt har påtvingats de berörda enskilda av det aktuella idrottsförbundet – eventuellt strider mot sådana principer och bestämmelser, så måste de berörda enskilda ha möjlighet att ansöka om interimistiska åtgärder utan behöva invänta domstolens avgörande i huvudsaken, det vill säga den nyss nämnda förenlighetsfrågan. Annars skulle det ju i ett mål av detta slag inte kunna säkerställas att avgörandet i huvudsaken får full verkan.

107 Vidare gäller att om en nationell domstol som är behörig att pröva nämnda förenlighetsfråga konstaterar att det finns bestämmelser i någon medlemsstats nationella rätt som uttryckligen anger att de berörda enskilda saknar rätt att i ett mål av aktuellt slag ansöka om interimistiska åtgärder, eller som på annat sätt utgör hinder för att domstolen beslutar om sådana åtgärder, så är domstolen skyldig att sätta dessa bestämmelser åt sidan. Denna skyldighet gäller i än högre grad om det är fråga om bestämmelser av nämnt slag som har antagits av ett internationellt idrottsförbund.

108 Vad gäller det nu aktuella fallet kan följande konstateras. Av begäran om förhandsavgörande framgår att skiljedomen från CAS avser en tvist som rör Fifas beslut att ålägga en belgisk fotbollsklubb disciplinära påföljder med anledning av ett avtal som klubben ingått med ett Maltabaserat bolag vars verksamhet består i att hjälpa fotbollsklubbar i Europa med finansiering. Skiljedomen från CAS meddelades med stöd av en skiljedomsmekanism som Fifa inrättat i sina förbundsregler. Av dessa regler framgår att skiljedomar från CAS kan angripas genom klandertalan vid en domstol i ett land utanför EU. Det står således klart att det saknas möjlighet att vid en domstol i en EU-medlemsstat föra en talan som direkt riktar sig mot en skiljedom från CAS. De berörda enskilda måste därför ha möjlighet att vända sig till en domstol i en medlemsstat vid vilken det är möjligt att få en sådan skiljedom prövad, i syfte att utverka att domstolen – vid behov efter att ha inhämtat förhandsavgörande med stöd av artikel 267 FEUF – gör en effektiv prejudiciell prövning av frågan huruvida den aktuella skiljedomen är förenlig med de principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public*.

109 Av vad den hänskjutande domstolen har anfört i begäran om förhandsavgörande framgår vidare att tolkningsfrågorna rör nationella bestämmelser i vilka det i allmänna och obestämda ordalag anges dels att en slutlig skiljedom ska ha rättskraft med avseende på förhållandet mellan parterna i den tvist som avgjorts genom skiljedomen, dels att en rättskraftig skiljedom ska ha bevisverkan i förhållande till tredje man, och att detta ska gälla i hela den berörda medlemsstaten. Dessa bestämmelser tillämpades, med nyss nämnda innebörd, på skiljedomen från CAS i domen från Appellationsdomstolen i Bryssel, vilken sedermera överklagats till den hänskjutande domstolen.

110 En sådan tillämpning av de nationella bestämmelserna medför således att en skiljedom av nu aktuellt slag tillerkänns rättskraft med avseende på förhållandet mellan parterna i den tvist som avgjorts genom skiljedomen.

111 EU-domstolen vill i detta avseende påpeka följande angående konsekvenserna av en sådan tillämpning. Om en skiljedom av nu aktuellt slag görs gällande av en part i ett senare mål vid en domstol i den berörda medlemsstaten, har den andra parten inte någon möjlighet att utverka att domstolen, på partens begäran eller på eget initiativ, gör en effektiv prövning av frågan huruvida den aktuella skiljedomen är förenlig med de principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public*.

112 En ytterligare konsekvens är att en skiljedom av nu aktuellt slag tillerkänns ”bevisverkan” mot tredje man, det vill säga i förhållandet mellan parterna i den tvist som skiljedomen avser och utomstående parter.

113 Det kan visserligen konstateras, i likhet med vad som påpekats både av den hänskjutande domstolen, i begäran om förhandsavgörande, och av generaladvokaten, i punkt 134 i förslaget till avgörande, att denna ”bevisverkan” utgör en ”presumtion” som kan motbevisas av den part mot vilken den aktuella skiljedomen görs gällande av en utomstående part i ett senare mål vid en domstol i den berörda medlemsstaten.

114 Av begäran om förhandsavgörande framgår dock även att den omständigheten att en skiljedom av nu aktuellt slag tillerkänns denna ”bevisverkan” är en av de konsekvenser som enligt nationell rätt följer av rättskraften, i syfte att en sådan skiljedom ska kunna göras gällande mot tredje man. Enligt nationell rätt i den berörda medlemsstaten utgör denna ”bevisverkan” således en effekt av rättskraften, till vilken den anses vara direkt och naturligt knuten. Detta innebär att en skiljedom av nu aktuellt slag tillerkänns sådan ”bevisverkan” utan att en domstol i en medlemsstat först har prövat frågan huruvida skiljedomen är förenlig med EU:s *ordre public*.

115 Här ska dock påpekas att en prövning av frågan om förenlighet med EU:s *ordre public* krävs för att den berörde enskilde ska kunna utöva sin rätt till en effektiv domstolsprövning och få sin rätt till ett effektivt domstolsskydd tillgodosedd, vilket i förekommande fall ska ske på den aktuella domstolens eget initiativ, i enlighet med enligt artikel 47 i stadgan och artikel 19.1 andra stycket FEU, och detta oavsett vem det är som har för avsikt att göra gällande en skiljedom av nu aktuellt slag mot den berörde enskilde.

116 Det kan för övrigt noteras att ett *ordre public*-förbehåll av motsvarande slag även kommer till uttryck i Förenta nationernas konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, undertecknad i New York den 10 juni 1958 (*United Nations Treaty Series*, vol. 330, s. 3) (nedan kallad New York-konventionen), som, även om den inte är bindande för EU, har ratificerats av samtliga medlemsstater, liksom av Schweiziska edsförbundet.

117 I detta avseende kan nämligen följande konstateras, i likhet med vad som anförts av bland annat den belgiska, den franska, den litauiska och den nederländska regeringen samt kommissionen. Av New York-konventionen framgår visserligen att konventionsstaterna är skyldiga att erkänna och verkställa utländska skiljedomar som meddelats med stöd av ett avtal mellan fysiska eller juridiska personer om att samtliga eller vissa tvister mellan parterna angående ett visst rättsförhållande ska avgöras genom skiljeförfarande. Denna skyldighet går dock hand i hand med konventionsstaternas skyldighet att säkerställa att berörda personer har möjlighet att vända sig till behörig nationell domstol för att utverka att domstolen, på deras begäran eller på eget initiativ, gör en prövning av frågan huruvida en viss skiljedom är förenlig med respektive stats *ordre public*. För medlemsstaternas vidkommande går sistnämnda skyldighet i sin tur hand i hand med skyldigheten att säkerställa att berörda personer har möjlighet att utverka en prövning av frågan huruvida en viss skiljedom är förenlig med EU:s *ordre public* (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, punkt 37).

118 Slutligen ska det påpekas att det framgår av fast rättspraxis att artikel 47 i stadgan är tillräcklig i sig och inte behöver inte tydliggöras genom EU-rättsliga eller nationella bestämmelser för att enskilda rättssubjekt ska ges en rättighet som kan åberopas som sådan (dom av den 17 april 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, punkt 78, dom av den 29 juli 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, punkt 56, och dom av den 28 januari 2025, ASG 2, C-253/23, EU:C:2025:40, punkt 89).

119 Av fast rättspraxis framgår även att artikel 19.1 andra stycket FEU är en i klara och precisa ordalag formulerad och ovillkorlig bestämmelse, som därmed uppfyller kraven för direkt effekt (dom av den 18 maj 2021, Asociația ”Forumul Judecătorilor din România” m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 och C-397/19, EU:C:2021:393, punkt 250, dom av den 22 februari 2022, RS (Verkan av domar från en författningsdomstol), C-430/21, EU:C:2022:99, punkt 58, och dom av den 6 mars 2025, D.K (Domare som fråntas vissa av sina tilldelade mål), C-647/21 och C-648/21, EU:C:2025:143, punkt 90).

120 Det nu anförda innebär följande. I fall där de nationella bestämmelser som är tillämpliga i ett visst mål eventuellt utgör hinder för att artikel 19.1 andra stycket FEU får full verkan, är den behöriga nationella domstolen skyldig att med stöd av sin egen behörighet sätta dessa bestämmelser åt sidan, såvida den inte kan göra en EU-rättskonform tolkning av dem. Nationella domstolar har nämligen rollen som tillämpare av EU-rätten när de inom ramen för sin behörighet har att tillämpa EU-rättsliga bestämmelser med direkt effekt, och i denna roll ingår att de måste ha möjlighet att, vid själva tillämpningen, göra allt som krävs för att sätta å sidan en nationell bestämmelse eller praxis som eventuellt utgör hinder för att sådana EU-rättsliga bestämmelser får full verkan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 februari 2022, RS (Verkan av domar från en författningsdomstol), C-430/21, EU:C:2022:99, punkterna 59 och 62 och där angiven rättspraxis).

121 Denna skyldighet gäller således bland annat när de tillämpliga nationella bestämmelserna hindrar den behöriga nationella domstolen från att göra en effektiv prejudiciell prövning av frågan huruvida en skiljedom meddelad av CAS i en tvist som har samband med idrottsutövning som ekonomisk verksamhet inom EU är förenlig med principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public*.

122 Detta innebär i sin tur att denna skyldighet särskilt gäller när det finns nationella bestämmelser som innebär dels att en sådan skiljedom tillerkänns rättskraft med avseende på förhållandet mellan parterna i den därigenom avgjorda tvisten, dels att skiljedomen har bevisverkan i förhållandet mellan parterna och tredje man, och detta utan att frågan om skiljedomens förenlighet med principer och bestämmelser som tillhör EU:s *ordre public* först har kunnat prövas på ett effektivt sätt av en domstol i den berörda medlemsstaten. Det ska här framhållas att det som i ett sådant fall strider mot kravet på ett effektivt domstolsskydd i artikel 19.1 andra stycket FEU och artikel 47 i stadgan är själva den omständigheten att en sådan skiljedom tillerkänns rättskraft och, som en konsekvens av detta, bevisverkan av nyss nämnt slag.

123 Det nu beskrivna fallet skiljer sig nämligen väsentligt från det som avses i ovan i punkt 55 angiven rättspraxis. I det sistnämnda fallet är det ju fråga om att en part gör gällande att ett domstolsavgörande eller en skiljedom som faktiskt har kunnat bli föremål för en effektiv domstolsprövning i enlighet med nämnda bestämmelser inte ska tillerkännas rättskraft, eftersom detta enligt parten utgör hinder för att den berörda nationella domstolen fastställer och beslutar om påföljder med anledning av ett åsidosättande av en annan bestämmelse eller princip i EU-rätten, och att de nationella rättskraftsreglerna därigenom går utöver den begränsning som EU-rättens effektivitetsprincip uppställer för sådana regler såsom varande ett uttryck för principen om medlemsstaternas processuella autonomi.

124 Vad gäller förevarande fall innebär det nu sagda följande. De nationella bestämmelser som ligger till grund för den hänskjutande domstolens frågor ska sättas åt sidan, såvida det inte är möjligt att tolka dessa bestämmelser, i förekommande fall jämförda med andra bestämmelser i nationell rätt, på så sätt att de inte är tillämpliga på en skiljedom av nu aktuellt slag, vilket det uteslutande ankommer på den hänskjutande domstolen att avgöra.

125 Mot bakgrund av det ovan anförda ska tolkningsfrågorna besvaras enligt följande. Artikel 19.1 andra stycket FEU, jämförd med artikel 267 FEUF och artikel 47 i stadgan, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för

– att en skiljedom från CAS tillerkänns rättskraft i en medlemsstat med avseende på förhållandet mellan parterna i den tvist som avgjorts genom skiljedomen, i ett fall där tvisten har samband

med idrottsutövning som ekonomisk verksamhet inom EU och där frågan om skiljedomens förenlighet med de principer och bestämmelser som tillhör grunderna för EU:s rättsordning (*ordre public*) inte först har prövats på ett effektivt sätt av en domstol i den medlemsstaten, som har rätt att begära förhandsavgörande från EU-domstolen, och för

– att en konsekvens av att en skiljedom av nyss nämnt slag tillerkänns rättskraft är att skiljedomen tillerkänns bevisverkan i förhållandet mellan parterna i den tvist som domen avser och tredje man.

Rättegångskostnader

126 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

Artikel 19.1 FEU, jämförd med artikel 267 FEUF och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för

– **att en skiljedom från idrottens internationella skiljedomstol (CAS) tillerkänns rättskraft i en medlemsstat med avseende på förhållandet mellan parterna i den tvist som avgjorts genom skiljedomen, i ett fall där tvisten har samband med idrottsutövning som ekonomisk verksamhet inom EU och där frågan om skiljedomens förenlighet med de principer och bestämmelser som tillhör grunderna för EU:s rättsordning (*ordre public*) inte först har prövats på ett effektivt sätt av en domstol i den medlemsstaten, som har rätt att begära förhandsavgörande från EU-domstolen, och för**

– **att en konsekvens av att en skiljedom av nyss nämnt slag tillerkänns rättskraft är att skiljedomen tillerkänns bevisverkan i förhållandet mellan parterna i den tvist som domen avser och tredje man.**

Underskrifter